

Kazatel: Josef Hurta

Čtení: Ř 14, 1 – 11

Text: Ř 15, 13

Bůh naděje nechť vás naplní veškerou radostí a pokojem ve víře, aby se rozbojnila vaše naděje mocí Ducha svatého.

Přečtený verš je součástí epištolní perikopy, která připadá na dnešní 2. neděli v adventu. Mluví se tu o naději, o radosti a o pokoji. To jsou tři věci, které úzce souvisí s adventním časem. Naděje, radost a pokoj. Často si právě tyto věci přejeme v souvislosti s vánočními svátky. Ale zároveň mnoho z nás už vystřízlivělo z iluze kouzelných Vánoc, z idyly pokoje a štěstí. Vždyť právě v té snaze o intenzivní sváteční prožitek se tak snadno necháme vyprovokovat k podrážděnosti, nebo i k hádce a jsme plni nervozity, třeba proto, že máme strach, aby se nám svátky vydařily, abychom si je vychutnali v tom skutečném pokoji a v radosti, bojíme se, že nám to zase někdo nebo něco zkazí. Že nám zkazí radost a připraví nás o pokoj. A pak ztrácíme i tu naději, že prožijeme něco hezkého. Ale jde skutečně jen o to, aby nám nic nezkazilo sváteční pohodu?

Podívejme se, co nám k tomu říká dnešní text. Jako u každého biblického verše, i tady se musíme ohlížet po souvislostech, do kterých je text zasazen. Od 12. kapitoly listu Římanům začíná apoštol Pavel psát o mezilidských vztazích v denním životě. Mluví o vzájemné službě jak uvnitř církve tak i navenek. Mluví o vztahu k veřejné moci a od 14. kap. o vzájemné snášenlivosti uprostřed křesťanského společenství. Upozorňuje na problém podezřívavosti, obviňování, odsuzování, pohoršení, prostě na porušené vztahy mezi křesťany. Zmiňuje konkrétní problém sboru, kdy jedni pojímali svou víru v kontextu křesťanské svobody a nenechávali se příliš svazovat určitými pravidly a předpisy. Jiní ovšem vyvozovali ze své víry důsledky někdy až asketické, odmítali např. jíst maso, přísně dbali na dodržování svátků a zvláště soboty a byli nešťastní, když viděli, že všichni jejich přísnost nesdílí. A pak byli někteří, kteří byli těmi dvěma extrémy zmateni a nevěděli, co je správně. A tak se stávalo, že si někdo vzal příklad z těch svobodomyšlných křesťanů, ale nebyl si ve svém svědomí tak docela jistý, zda je to správné, a tak např. jedl maso jako oni, ale vzápětí se z toho potřeboval vyzpovídat. Protože ti, kteří byli ve své zbožnosti přísnější, odsuzovali ty, kteří tak přísní nebyli. Ti si zase dělali z těch přísných křesťanů legraci a jejich zbožnost zlehčovali. Každý měl svoji představu, jak by správný křesťan měl vypadat, ale kolem bylo plno těch, kteří mu do té jeho představy tak zcela nebo i vůbec nezapadali. Pak v takovém křesťanském společenství vládlo ponižování, odsuzování, pomlouvání, pohledy skrz prsty, posměch, někteří byli pohoršení a z toho plynula ve sboru mnohá traumata. Tedy nic pěkného. Každý si myslel, že právě on je ten silný ve víře a ti ostatní jsou ti slabší. Jak má pak v takovém společenství vládnout radost a pokoj? Můžeme mít pro takové společenství naději?

A tak apoštol všem těm „silným“ ve víře píše, jak mají pohlížet na ty tzv. slabší. A říká: „My silní jsme povinni snášet slabosti slabých a nemít zalíbení sami v sobě. Každý z nás at' vychází vstříc bližnímu, aby to bylo k dobru společného růstu.“ A dává za příklad Pána Ježíše Krista: „Bůh trpělivosti a povzbuzení at' vám dá, abyste jedni i druzí stejně smýšleli po příkladu Krista Ježíše, a tak svorně jedněmi ústy slavili Boha a Otce našeho Pána Ježíše Krista. Proto přijímejte jeden druhého, tak jako Kristus k slávě Boží přijal vás.“

Zdá se tedy, že dnešní verš nás chce přivést na cestu naděje, radosti a pokoje tímto napomenutím. Snažit se následovat příkladu Ježíše Krista, neodsuzovat, nepomlouvat a nezlehčovat své bližní. A až tato slova naplníme, pak dosáhneme radosti a pokoje. Jenomže ta naše snaha je jaksi stále nedostatečná a vidina dosaženého pokoje a radosti se nám stále vzdaluje. Chceme-li vytvořit pokoj svým vlastním polepšením a napravením všech vztahů, bereme to za špatný konec.

Cesta, kterou naznačuje apoštol Pavel je jiná. My musíme nejprve sami ten pokoj, radost a naději obdržet jako zvláštní dar z moci Ducha svatého. A teprve, když ten dar přijmeme, tak se teprve začneme na své bližní dívat úplně jinak, z jiného pohledu, z pohledu Božího. Jen Bůh sám nás může uvolnit z naší křečovitě snahy o nápravu. Ona ta naše snaha o „polepšení“ může totiž skrývat riziko všelijakých nepoctivých pseudořešení.

Když se snažíme o nápravu sami a zjistíme, že napravit sebe i druhé je cesta neschůdná, tak se snadno uchylujeme k falešným řešením. Třeba k tomu, že se uzavřeme do jakési ulity, nenecháme k sobě žádné problémy proniknout a vlastně tak máme skutečně od lidí pokoj. Jenže on ten pokoj ve víře, o kterém je tu řeč, to není nějaký stav nedotknutelnosti nebo jakési blaženosti našeho srdce. Není to nějaký pocit, který nás povznáší nad všední starosti a problémy v mezilidských vztazích. Není to neustálé „bytí v pohodě“. „Pokoj ve víře“, o kterém je tu řeč, je českým překladem zvláštního řeckého obratu. V řečtině místo podstatného jména „víra“ čteme sloveso „věřit“. Takže bychom měli správně přeložit „pokoj ve věření“. A to je něco maličko jiného. To není nic statického, žádný stav srdce či mysli. Věřením se odehrává, děje se, uskutečňuje se v našem žití, v našem jednání, mluvení, tedy i v našich vztazích s druhými lidmi. Nelze říci: „mám v srdci víru, proto mám v srdci i pokoj“. Takový pokoj může být vůči druhým i docela arogantní. Ale Bůh působí, že i v tom našem všelijakém věření, tedy v jednání s lidmi i s Bohem, že v tom můžeme prožívat pokoj a radost. Jinými slovy: Je to Bůh, který ve vás působí, že chcete i činíte, co se mu líbí. To on je dárce pokoje a my jsme pouze nástroji v jeho ruce.

A tak si nakonec nemůžeme nevšimnout, že to apoštolovo napomínání je vlastně přímluvnou modlitbou: „Bůh naděje necht' vás naplní veškerou radostí a pokojem ve víře, aby se rozhojnila vaše naděje mocí Ducha svatého.“ Jde tedy o modlitbu směrem k Bohu, nikoliv o apel na adresáty dopisu. Pokoj a radost jsou věci, které si nenavozujeme - to totiž nelze - ale které dostáváme darem. Vždyť to občas i říkáme. Něco hezkého prožijeme a pak řekneme: „Člověče, pak jsem ti dostal takovou radost!“ Ano, radost se dostává, i pokoj se dostává a přijímá. A díky tomu můžeme mít i tu naději, tzn. můžeme se na to těšit. Můžeme se těšit, že Bůh k nám přichází a sám nás naplňuje radostí a pokojem. A to těšení, to už je vlastně radost. Když jsem bez naděje, nemám ani radost ani pokoj. Ale mám-li naději, nadějný pohled na věci kolem sebe, těším-li se na něco, pak mám v srdci pravý pokoj a mohu prožívat radost. Modleme se za to, abychom takto prožili letošní advent i vánoční svátky.

Modlitba: *Bože, prosíme, naplň nás veškerou radostí a pokojem ve víře, aby se rozhojnila naše naděje mocí Ducha svatého.*

Přímluvná modlitba: *Pane Ježíši, prosíme tě za lidi, kteří kolem sebe nevidí žádný důvod k radosti. Prosíme, proměň jejich pohled, dej jim naději a upokoj je. Pane, prosíme tě za lidi, kteří jsou plni nepokoje, starání a strachu, že něco nezvládnou, že se jim nic nedarí, že je tobo na ně moc. Dej, ať se nebojí, ale ať mají naději, že prožijí radost jako dar od tebe. Pane, prosíme tě za lidi, kteří nevidí žádnou naději. Prosíme za lidi nemocné, opuštěné, trpící. Za ty, kteří rezignovali a už nic dobrého nečekají. Dej, ať se opět mohou těšit na to, že ty přijdeš do jejich života se svojí velkou mocí. Pane, prosíme tě za náš sbor, ať v něm tvá moc proměňuje mezilidské vztahy na společenství lásky. Dej, ať je náš sbor místem, kde lze načerpat ze zdroje živé vody, kde všichni životem unavení a skeleslí lidé naleznou, co hledají a co třeba už mezi námi ani nečekali. Dej, ať si umíme vzájemně projevit lásku, zájem a porozumění. Přímlouváme se za naše spoluobčany, zvláště za ty, kteří s námi nesdíleli naši víru v tebe. Prosíme za lidi, kteří věří nějak jinak, kteří se nějak odlišují, dej, ať si jich vážíme a ať jim umíme přirozeně projevat lásku.*